Nieuwe rector UA werkt aan oprichting onderzoeksinstituut

'Iedereen die onderzoek wil doen moet bij ons kunnen aankloppen'

ORANJESTAD — De nieuwe rector van de Universiteit van Aruba (UA) Viola Heutger zegt hard te werken aan de oprichting van een onderzoeksinstituut, waarbij een van de functies moet zijn: mensen van het eiland aantrekken die weer een studie willen oppakken, of die graag onderzoek willen doen. "Er lopen buiten de universiteit zeker twintig mensen op het eiland rond die de wens in zich dragen te promoveren." In dit vierde en laatste deel van een serie gesprekken legt Heutger uit hoe de universiteit ze daarbij wil helpen.

door **Kees Beekmans**

Er wordt door de Universiteit van Aruba hard gewerkt aan de oprichting, niet alleen van een researchdatabank maar ook van een onderzoeksinstituut. Het doel van beide is onderzoeksresultaten zichtbaar en toegankelijk te maken. Maar het onderzoeksinstituut moet ook deze in de ogen van de rector belangrijke functie krijgen: het moet mensen van het eiland aantrekken die belangstelling hebben voor onderzoek.

En dan doelt ze niet onmiddellijk op jongeren die net hun middelbareschooldiploma hebben gehaald. Heutger wil dat de universiteit er ook is voor mensen die werken: "Er komen hier regelmatig mensen die zeggen: Ik heb ooit een hbo-opleiding gevolgd, maar ik wil nog verder leren. Of: mijn kinderen zijn uit huis, ik ben 43, ik wil weer gaan studeren. Op die leeftijd heb je natuurlijk nog kansen, dan ben je vijftig als je klaar bent en heb je nog 17 tot 20 jaar werkend leven voor de boeg. Hier denk ik dat we veel voor het eiland kunnen betekenen. Mensen op het eiland en oud-studenten de mogelijkheid van upgraden te geven. Misschien door ze een post-academisch programma aan te bieden, of de mogelijkheid tot promoveren."

"Het onderzoeksinstituut moet zulke mensen een handje helpen. Heutger: "Ik denk aan een plek waar mensen kunnen leren wat empirisch onderzoek eigenlijk is, hoe je statistische gegevens uitwerkt, een interview afneemt. Een plek waar je het handwerk leert. Dat is natuurlijk bedoeld voor medewerkers en studenten, maar nadrukkelijk ook voor mensen van het eiland. Op dit moment heb ik 24 medewerkers aan de universiteit die willen promoveren of in een promotietraject zitten. En ik heb laatst een bijeenkomst georganiseerd voor mensen van buiten de universiteit en daarvoor hadden meer dan twintig mensen zich opgegeven, mensen die de wens hebben te promoveren. Dat willen we graag faciliteren."

Dus op dit moment lopen er op het eiland bijna vijftig mensen rond die de wens in zich dragen te promoveren? Heutger: "En misschien nog wel meer. En dan is het natuurlijk mooi als wij die mensen kunnen aanbieden: hoe werkt dat, promoveren, hoe vind je een promotor, kunnen we ons netwerk voor jou gebruiken, hoe schrijf je een onderzoeksvoorstel, hoe vraag je subsidie aan. Maar ook: ik heb een artikel geschreven, hoe krijg ik dat gepubliceerd? Daar moet ons onderzoeksinstituut echt een drijvende kracht in worden. Het moet onderzoek zichtbaar maken en een eerste aanspreekpunt zijn."

Ze geeft het voorbeeld van een PhD-student in Italië of Frankrijk, die iets wil doen met creooltalen, misschien zelfs met het Papiaments. "Dan moet je bij ons kunnen aankloppen met een hulpvraag. Wij moeten die netwerkfunctie hebben, dat wij zo iemand kunnen adviseren: Voor jouw onderzoek kun je bij die en die experts op het eiland te rade gaan, hier heb je hun e-mailadres, of wij hebben zelf al een mail rondgestuurd en gevraagd, wie zou deze studenten kunnen helpen, wie kan hun vragen beantwoorden."

Door de betrekkelijk kleine bezetting aan de universiteit, ziet Heutger dat "een servicehouding soms ontbreekt. Medewerkers hebben er de energie of de tijd niet voor. Maar als er zo'n onderzoeksinstituut is, dan heb je een contactpersoon die voor jou op zoek gaat. Die over een lijst van experts beschikt, die weet wie de know how hier op het eiland aanwezig is, wie gepromoveerd is en wie als co-promotor kan fungeren."

Het zou de universiteit helpen onafhankelijker te worden. "Nu kijken we vaak naar Nederland: wie daar zou dat ene onderzoek kunnen begeleiden? Het is fijn om een soort inventaris te hebben: wie op Aruba kunnen hier een promotie begeleiden? Ik zou graag zien dat zo'n onderzoeksinstituut een motor wordt voor een onderzoekende houding, en niet alleen voor onze medewerkers maar voor het hele eiland."

Dus iemand die een baan heeft en die in zijn eigen tijd wil promoveren, maar daar ondersteuning bij nodig heeft, moet bij de UA kunnen aankloppen. Heutger: "En die zou dan ook om de zes weken bij de netwerkborrel aanwezig kunnen zijn. Zo iemand krijgt een keer een cursus empirisch onderzoek, een andere keer een cursus statistiek. Of misschien wil zo iemand weten hoe je dat nou doet, zo over je onderzoek schrijven dat iedereen dat kan begrijpen. Bijvoorbeeld in een stuk in de krant."

Leren hoe je iets wat je hebt onderzocht zo overbrengt dat andere mensen het ook nog interessant vinden? De rector: "Precies. Vaak ontbreekt die vaardigheid omdat je gewend bent je in vaktaal te uiten, wat voor de gemiddelde mens saai klinkt, of gewoon onbegrijpelijk is. Hoe vertel je een juridisch verhaal zo dat iedereen denkt, wow, zoiets maakt iedere consument dagelijks mee. Dat klinkt heel anders dan wanneer je zegt: ja paragraaf 5 van artikel 4b uit wetboek zeven is hier toepasbaar. Populariseren is iets wat je kunt leren, de maatschappelijke impact verwoorden."

Onderwerpen genoeg, denkt Heutger. "Onderwerpen die aan de ene kant een leuk juridisch verhaal vormen, maar die ook belangrijk zijn, zoals duurzaamheid. Zou je bijvoorbeeld als wetgever niet de voorkeur moeten geven aan iemand die een kapot product gerepareerd wil hebben in plaats van het te vervangen, aan reparatie boven vervanging? Het eerste is veel duurzamer. Het is belangrijk dat de universiteit het voortouw neemt in het stellen van zulk soort vragen. Uiteraard is daar het verband met het wetboek, en je kunt het heel technisch houden, maar je kunt ook de discussie aangaan met de maatschappij. Ik zie ook hier een rol voor de universiteit weggelegd."

Ze blijft hameren op samenwerking met de maatschappij, daar als universiteit middenin staan. "Het is een van de redenen", zegt ze, "dat ik parttimers interessant vindt. Mensen die buiten de universiteit werken, maar parttime aan de universiteit studeren, doceren of onderzoek doen. Die kunnen veel voor ons betekenen."

Zoals? Heutger: "Ze zorgen er alleen al voor dat ons netwerk groter wordt. Misschien kunnen ze stageplekken voor studenten organiseren. Ik heb het over mensen die in het ziekenhuis werken, of bij een advocatenkantoor, of bij het gerecht. De rechterlijke macht is voor onze rechtenfaculteit heel interessant, wat houdt ze bezig, wat zien zij voor ontwikkelingen? Ze kunnen ons bovendien van data voorzien die voor het Centraal Bureau voor de Statistiek misschien minder belangrijk zijn. Het versterken van de samenwerking met andere universiteiten, binnen en buiten de regio, is een belangrijk punt voor de nabije toekomst, maar minstens zo belangrijk vind ik samenwerking met allerlei organisaties binnen deze maatschappij."